

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XII Cywilny

w składzie następującym

Przewodniczący: Sędzia Maria Taront

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2020 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)Bank S.A. z siedzibą w P.

przeciwko M. M.

o zapłatę

- 1. Utrzymuje w mocy nakaz zapłaty z dnia 26 listopada 2018 r.**
- 2. Kosztami procesu obciąża w całości pozwanego i z tego tytułu zasądza od niego na rzecz powoda kwotę 3.634 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które składa się zwrot kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.**
- 3. Nakazuje ściągnięcie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 20.178 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu.**

SSO Maria Taront

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 listopada 2018 r. powód (...)Bank S.A. z siedzibą w P. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie nim, że Pozwani - (...) Sp. z o.o. i M. M. obowiązani są solidarnie zapłacić na rzecz powoda z weksla kwotę 538.091,05 zł stanowiąca wysokość sumy wekslowej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 6 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty, w terminie 2 tygodni od doręczenia nakazu oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych wraz z kosztami opłaty skarbowej 17,00 zł za pełnomocnictwo dla osób działających w imieniu powoda.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest posiadaczem weksla wystawionego przez pozwanego Spółkę (...) Sp. z o.o. poręczonego przez M. M. w dniu 23 grudnia 2016 r. na kwotę 538.091,05 zł. Zgodnie zaś z zawartą przez pozwanego (...) Sp. z o.o. z powodem umową o kredyt w rachunku bieżącym (...) z dnia 28 listopada 2014 r. oraz postanowieniem ostatniego aneksu zawartego do ww. umowy kredytowej umowy termin spłaty zadłużenia upłynął w dniu 26 stycznia 2018 r.

Pismem z dnia 13 marca 2018 r. powód wezwał pozwanego spółkę (...) Sp. z o.o. oraz poręczyciela M. M. do zapłaty, jednocześnie informując o możliwości skorzystania z restrukturyzacji. Z uwagi na brak reakcji pozwanych powód uzupełnił weksel i pismem z dnia 12 listopada 2018 r. wezwał ich do wykupu weksla, z terminem wykupu weksla na dzień 6 sierpnia 2018 r.. Pomimo wezwania weksla weksel nie został wykupiony (k. 1-2).

Nakazem zapłaty z dnia 26 listopada 2018 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 51). Nakaz uprawomocnił się wobec pozwanego (...) spółka z o.o.

Pismem z dnia 27 grudnia 2018 r. pozwany M. M. wniósł zarzuty od przedmiotowego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie, oddalenie powództwa w całości, wstrzymanie natychmiastowej wykonalności nakazu zapłaty z uwagi na niepowetowaną szkodę, która zagraża pozwanemu i zwolnienie go z ponoszenia kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że pozwanego (...) Sp. z o.o. łączy z powodem umowa o kredyt w rachunku bieżącym (...) z dnia 28 listopada 2014 r., która była anektowana czterokrotnie. Ostatnim aneksem strony zmieniły termin spłaty zadłużenia do dnia 26 stycznia 2018 r.

Pozwany podniósł zarzut wypełnienia weksla niegodnie z deklaracją wekslową, wskazał, że w jego ocenie wezwania do wykupu weksla nie zostały wysłane, na co najmniej 7 dni przed wskazaniem daty jego wykupu. Pozwany zakwestionował także wysokość zobowiązania wskazanego w wekslu, podnosząc, że przekracza ona sumę zobowiązania wynikającą z umowy. Zarzucił także, że weksel nie został przedstawiony do wykupu w ciągu roku od dnia jego wystawienia bowiem zdaniem pozwanego weksel został wypełniony w dniu 23 grudnia 2016 r., a przedstawiony do wykupu w dniu 12 lipca 2018 r., podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia zabezpieczonego wekslem. Twierdził także, że weksel został wypełniony przedwcześnie bowiem strony aneksem do umowy kredytu przedłużyły termin spłaty zobowiązania do 27 grudnia 2018 r., a więc wypełnienie weksla w dniu 23 grudnia 2016 r. było przedwczesne (k. 69-74).

Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2019 r. Sąd zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w części tj. od uiszczenia opłaty od zarzutów powyżej kwoty 1.000 zł i w pozostałym zakresie oddalił wnioski (k. 124-125).

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2019 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o wstrzymanie natychmiastowej wykonalności nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie (...) (k. 137-140).

Pismem z dnia 17 lipca 2019 r. powód w odpowiedzi na zarzuty pozwanego wniósł o utrzymanie zaskarżonego nakazu zapłaty w mocy w całości oraz zasądzenie od pozwanego M. M. na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że wezwanie do wykupu weksla wysłane zostało zarówno do dłużnika jak i do poręczyciela na co najmniej 7 dni przed datą płatności weksla. Odnośnie zarzutów pozwanego dotyczących wysokości zobowiązania powód wskazał, że suma wekslowa, zgodnie z deklaracją wekslową obejmuje wierzytelność powoda wynikającą z umowy kredytu. Z uwagi na kwestionowanie przez pozwanego wysokości zobowiązania powód wniósł także o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność istnienia oraz wysokości zadłużenia kredytobiorcy z tytułu spornej umowy kredytu. Powód wskazał, iż podnoszone przez pozwanego argumenty nieprzedstawienia weksla do zapłaty w ciągu roku od jego wystawienia są bez znaczenia, bowiem przepisy, które generują takowy obowiązek dotyczą bądź to weksli trasowanych bądź weksli płatnych za okazaniem, a nie weksli in blanco. Powód wskazał, iż zgodnie z art. 70 zd. 1 w zw. z art. 71 ustawy prawo wekslowe podnoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia jest całkowicie bezpodstawny (k. 145-147).

W dalszym toku procesu strony podtrzymały swe stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2020 r. Sąd zamknął rozprawę i postanowił wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2014 r. powód zawarł z pozwanym (...) Sp. z o.o. umowę kredytu w rachunku bieżącym nr (...) do kwoty 500.000 zł. Zgodnie z § 1 pkt 5 umowy ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływał w dniu 27 listopada 2015 r. Zgodnie z § 1 pkt. 9 pkt. 3 prawne zabezpieczenie spłaty kredytu stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową z wystawienia spółki (...) Sp. z o.o. poręczony przez pozwanego - M. M.. Umowa przedmiotowa zmieniana

została aneksami z dnia 28 listopada 2014, 25 listopada 2016 r., 23 grudnia 2016 r., oraz z dnia 22 grudnia 2017 r. Ostatnim aneksem strony zmieniły ostateczny termin spłaty kredytu na dzień 26 stycznia 2018 r.

Z uwagi na brak spłaty zobowiązania przez pozwanego pismem z dnia 13 marca 2018 r. powód wezwał pozwanego spółkę (...) Sp.z o.o. oraz poręczyciela M. M. do zapłaty. W związku z brakiem zapłaty powód uzupełnił weksel i pismem z dnia 12 lipca 2018 r., nadanym w dniu 24 lipca 2018 r. (doręczonym pozwanemu (...) Sp. z o.o. w trybie podwójnego awizo w dniu 13 sierpnia 2018 r., oraz pozwanemu M. M. w trybie podwójnego awizo w dniu 9 sierpnia 2018 r.) wezwał ich do wykupu przedmiotowego weksla, dla którego datę wykupu ustalono na dzień 6 sierpnia 2018 r. Zgodnie z deklaracją wystawcy weksla in blanco i poręczyciela z dnia 23 grudnia 2016 r. powód uprawniony jest do wypełnienia weksla in blanco w każdym czasie, na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, prowizją i kosztami, w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty kredytu oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy służy Powodowi prawo do ściągnięcia wierzytelności przed nadejściem terminu płatności. Nadto powód miał prawo opatrzyć weksel datą płatności według swojego uznania, zawiadamiając wystawcę i poręczyciela o tym listem poleconym wysłanym najpóźniej na 7 dni przed terminem płatności.

Pozwani do dnia dzisiejszego nie uiszcili wymaganej należności.

W dniu 14 sierpnia 2019 r. powód zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności objętej niniejszym pozwem.

Dowód: wezwania do zapłaty z dnia 13 marca 2018 r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 3-6), deklaracja wystawcy weksla i poręczyciela (k. 7), weksel in blanco (k. 8), wezwania do wykupu weksla wraz z dowodem nadania i odbioru (k. 9-12), umowa o kredytu w rachunku bieżącym nr (...) (k. 13-15), aneksy do umowy kredytu (k. 16-22), odpis KRS powoda (k. 25-47). wyciąg z ksiąg banku z dnia 16 lipca 2019 r. (k. 148), historia rachunku kredytowego (k. 174-393), historia rachunku kredytowego (k. 394-763), wydruk z śledzenia przesyłek poczty polskiej (k. 800-802), umowa przelewu wierzytelności (k. 834-849), przesłuchanie powoda (płyta k. 902).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie kserokopii dokumentów urzędowych i prywatnych zgromadzonych w aktach sprawy oraz źródeł osobowych w postaci przesłuchania pozwanego M. M..

Zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne, Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Sąd uznał dowód z zeznań pozwanego za wiarygodny w zakresie, w którym znajduje on potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materialne dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie, powód dochodził od pozwanego zapłaty kwoty 538.091,05 zł z tytułu weksla wystawionego przez pozwanego Spółkę (...) Sp. z o.o. poręczonego przez M. M. w dniu 23 grudnia 2016 r., wystawionego na zabezpieczenie umowy o kredyt w rachunku bieżącym (...) z dnia 28 listopada 2014 r.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 160j.t.) jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się

zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Podkreślenia wymaga przy tym, że weksel niezupełny (in blanco) to dokument, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102 pr. weksl. W doktrynie wskazuje się przy tym, że wekslem in blanco określić można dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego (H. I., Prawne zabezpieczenia zapłaty wierzytelności. LEX 2014).

W doktrynie przyjmuje się podział weksli in blanco, ze względu na cel, któremu mają służyć, na weksle gwarancyjne i kaucyjne. Weksel gwarancyjny in blanco składany jest w celu zabezpieczenia stosunku umownego zachodzącego pomiędzy wierzycielem a wystawcą weksla lub osobą trzecią, np. udzielonej pożyczki, zapłaty za sprzedane towary. Weksel kaucyjny może służyć zabezpieczeniu zapłaty odszkodowania, które będzie należne wierzycielowi wskutek ewentualnego czynu niedozwolonego wystawcy weksla lub osoby trzeciej (H. I., Prawne zabezpieczenia zapłaty wierzytelności. LEX 2014).

Konieczne do uznania za weksel własny in blanco, w rozumieniu art. 10 w związku z art. 103 ustawy Prawo wekslowe, dokumentu niezupełnego z punktu widzenia wymagań przewidzianych w art. 101 ustawy, jest udzielenie odbiorcy tego dokumentu upoważnienia do uzupełnienia go w określony sposób przez osobę, która złożyła na nim podpis w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Jeżeli upoważnienie to ma postać pisemną, nazywane jest zwyczajowo deklaracją wekslową (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 września 2013 r., II CSK 719/12, LEX nr 1385867). W razie zaistnienia przesłanek przewidzianych w art. 10 ustawy Prawo wekslowe, istnieje możliwość podniesienia wobec nabywcy weksla zarzutu dotyczącego wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z treścią zawartego porozumienia dotyczącego warunków jego wypełnienia. Weryfikacja tego zarzutu następuje poprzez zbadanie tzw. stosunku podstawowego łączącego wystawcę weksla z jego odbiorcą, z którego wynika (lub nie) określone roszczenie inkorporowane w treści wypełnionego weksla (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., V CSK 21/12, LEX nr 1293972).

W przypadku zaś, w którym dłużnik wekslowy formułuje stanowczy zarzut uzupełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową lub innym porozumieniem wekslowym, to powinien wykazać w toku postępowania rozpoznawczego fakt takiej niezgodności, zarówno w znaczeniu przedmiotowym (dotyczącej samej wierzytelności ze stosunku podstawowego), jak i w znaczeniu podmiotowym (brak upoważnienia aktualnego posiadacza weksla do uzupełnienia weksla). Służyć temu może żądanie przedłożenia stosownej deklaracji wekslowej lub wykazanie stosownych, dalszych jeszcze porozumień z wekslobiorcą (remitentem) dotyczących uzupełnienia weksla (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 r., I CSK 387/10, LEX nr 688660)

W orzecznictwie podnosi się, iż w procesie wekslowym dowód nieistnienia wierzytelności, zostaje przerzucony na dłużnika, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla. Ażeby jednak pozwany mógł ten dowód przeprowadzić, musi wiedzieć nie tylko z jakiego tytułu, ale i w jakiej wysokości powód wywodzi wierzytelność (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 czerwca 2014 r., I ACa 353/14, LEX nr 1496505).

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że po stronie powodowej leżało wykazanie, iż powód, był prawnym posiadaczem ważnego, a więc spełniającego wymogi z art. 101 ustawy Prawo wekslowe, weksla in blanco wystawionego przez pozwanego (...). o.o. i poręczonego przez pozwanego M. M., a nadto z jakiego tytułu i w jakiej wysokości powód wywodzi swą wierzytelność. W ocenie tut. Sądu powód, na podstawie zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów skutecznie wykazał, że jest prawnym posiadaczem ważnego weksla wystawionego przez pozwanego. Wobec czego to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia nieistnienia wierzytelności, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, która powstała na skutek wystawienia i wydania weksla.

W ocenie tut. Sądu na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut pozwanego dotyczący niewykazania przez powoda, że wezwania do wykupu weksla zostały wysłane zgodnie z deklaracją wekslową, na co najmniej 7 dni przed wskazaniem

daty jego wykupu. Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy wynika bowiem bezspornie, iż wezwania te zostały wysłane pozwanym w dniu 24 lipca 2018 r., natomiast oznaczony w nich termin do wykupu weksla przypadł na dzień 6 sierpnia 2018 r., a więc zostało one nadane 12 dni przed wskazanym terminem wykupu weksla.

Nadto zgodnie z treścią deklaracji wekslowej powód był uprawniony do wypełnienia weksla in blanco w każdym czasie, na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, prowizją i kosztami, w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty kredytu. Co za tym idzie na uwzględnienie nie zasługiwał także zarzut pozwanego odnoszący się do wypełnienia weksla na sumę przekraczającą sumę wskazaną w deklaracji wekslowej. W ocenie tut. Sądu dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie potwierdzają wysokość wierzytelności powoda dochodzonej niniejszym pozwem. Godzi się przy tym wskazać, iż pozwany w toku całego postępowania podnosił jedynie zarzut niewykazania przez powoda wysokości wierzytelności nie odnosząc się w żaden sposób do przedkładanych przez niego dowodów czy zestawień. Mając to na uwadze Sąd uznał, że argumenty pozwanego w tym zakresie stanowią jedynie element jego strategii procesowej nakierowanej na uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia w sprawie i nie zasługują na uwzględnienie.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także podnoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Zauważyć bowiem należy, iż w niniejszej sprawie przedawnieniu nie uległo ani zobowiązanie wekslowe pozwanego, ani zobowiązanie wynikające ze stosunku podstawowego zabezpieczonego przedmiotowym wekslem. Zgodnie bowiem z treścią aneksu nr (...) z dnia 22 grudnia 2017 r. ostateczny termin spłaty kredytu przypadł na dzień 26 stycznia 2018 r. Powód wezwał także pozwanych do uiszczenia zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy kredytu wezwaniem z dnia 13 marca 2018 r. z terminem 14 dni roboczych od doręczenia wezwania, które odebrane zostało przez pozwanego M. M. w dniu 26 marca 2018 r. Oznacza to, iż wierzytelność powoda z tytułu umowy kredytu stała się wymagalna w dniu 9 kwietnia 2018 r., weksel in blanco został uzupełniony przez powoda w dniu 12 lipca 2018 r., natomiast powództwo w niniejszej sprawie wniesione zostało w dniu 7 listopada 2018 r. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata - co za tym idzie termin przedawnienia roszczenia powoda nie upłynął na dzień wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Nadto zgodnie z art. 70 zd. 1 ustawy prawo wekslowe roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności wekslu, co za tym idzie biorąc pod uwagę fakt, że termin wykupu weksla przypadł na dzień 6 sierpnia 2018 r. nie sposób uznać, że roszczenie wekslowe powoda uległo przedawnieniu.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także podnoszony przez pozwanego zarzut nieprzedstawienia weksla do zapłaty w ciągu roku od dnia jego wystawienia. Godzi się bowiem wskazać, że przepisy nakładające przedmiotowy obowiązek nie mają zastosowania do weksli własnych in blanco, a z takim wekslem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Także argumenty pozwanego dotyczące daty wypełnienia weksla, czy też wypełnienia go przed upływem terminu wymagalności zobowiązania są w niniejszej sprawie bezprzedmiotowe. Podkreślenia wymaga bowiem, iż oznaczona na wekslu data 23 grudnia 2016 r. stanowi datę, w której weksel ten został wystawiony, tj. złożone na mi zostały podpisy wystawcy i poręczyciela, a nie datę, w której weksel ten został wypełniony, która wynika z wezwania do wykupu weksla. Co za tym idzie weksel przedmiotowy wypełniony został dopiero w dniu 12 lipca 2018 r., a więc już w momencie, w którym wierzytelności powoda z umowy kredytu była wymagalna.

Z uwagi na powyższe powództwo zasługiwało na uwzględnienie, wobec czego Sąd w pkt. 1 wyroku utrzymał w mocy wydany w niniejszej sprawie nakaz zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., to jest zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony przegrywającej za wynik procesu, zasądzając je od pozwanego na rzecz powoda w oparciu o § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) kwotę 10 817 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Sąd uwzględnił przy tym kwotę kosztów zastępstwa procesowego zasądzoną nakazem zapłaty z dnia 26 listopada 2018 r. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda różnicę pomiędzy kwotą zasądzoną w nakazie zapłaty i kwotą należną, zgodnie z powołanym wyżej przepisem w wysokości 3.634 zł. Nadto pkt. 3 wyroku Sąd

zarządził ściąganie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 20.178 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu.

/-/ SSO Maria Taront

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
3. przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

/-/ SSO Maria Taront

Poznań, dnia 13 stycznia 2021 r.